

ADVIES

Eerste balans van de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu (AWL)

21 november 2013

Aanvrager	Minister Evelyne Huytebroeck
Aanvraag ontvangen op	30/07/2013
Aanvraag behandeld door	Commissies EWFF en Leefmilieu
Aanvraag behandeld op	19/09/2013 en 13/11/2103
Advies bekrachtigd door de Plenaire zitting op	21/11/2013

Inleiding

De Raad staat positief tegenover de duidelijke wil tot overleg in dit dossier. Hij stelt echter vast dat er nog geen globale balans van de resultaten van de AWL bestaat. Hij dringt erop aan om deze balans zo vlug mogelijk op te maken.

Advies

1. Doelstellingen

De Raad neemt er akte van dat de AWL ertoe strekt om :

- De ontwikkeling van de economische activiteit te ondersteunen in economische sectoren die met het leefmilieu samengaan ;
- Tewerkstelling voor de (met name laaggeschoolde) Brusselaars te creëren ;
- De koopkracht van de gezinnen te vergroten en de rekeningen van de ondernemingen en de overheden te verbeteren door middel van de besparingen die ze door een rationeel gebruik van grondstoffen doen ;
- De ecologische voetafdruk te verbeteren van de activiteiten die met de betrokken sectoren samengaan, door terzelfder tijd onze Brusselse ondernemingen innoverend en competitiever te maken.

De Raad steunt deze doelstellingen.

2. Keuze van de sectoren

De Raad neemt er akte van dat de sectoren waarop de AWL momenteel betrekking heeft de volgende zijn : duurzaam bouwen, water en beheer van grond- en afvalstoffen. Hij herhaalt dat hij vóór de tenuitvoerlegging van elk van deze assen van de AWL een advies heeft geformuleerd. Deze adviezen werden respectievelijk uitgebracht op 16 december 2010 ([A-2010-045-ESR](#)), 18 oktober 2012 ([A-2012-051-ESR](#)) en 19 september 2013 ([A-2013-038-ESR](#)).

De Raad neemt er eveneens akte van dat de volgende sector waarop de AWL betrekking zal hebben deze van de voeding is. De vierde as van de AWL zal immers aan duurzame voeding worden gewijd.

De Raad heeft op 17 oktober 2013 zijn advies over deze nieuwe as geformuleerd ([A-2013-063-ESR](#)).

De Raad vindt de keuze van deze sectoren coherent met de opgesomde doelstellingen.

De Raad stelt voor om een gelijkaardige dynamiek als deze van de AWL te ontwikkelen om zo de acties te bepalen die noodzakelijk zijn in de volgende sectoren :

- Duurzame mobiliteit en vervoer ;
- Integratie van slimme technologieën in de duurzame stad (« smart mobility », « smart grid », « smart security », « smart building », ...) ;
- Beheer van de « cityboom » en bouwen van woningen (terzelfder tijd toezien op de toegankelijkheid ervan zodat deze door alle leeftijden kunnen worden bewoond).

De Raad staat positief tegenover het feit dat het Kabinet van Minister Huytebroeck *ex ante* ramingen heeft verricht van het aantal banen dat mogelijk zou worden gecreëerd. Hij neemt akte van de volgende ramingen :

- Duurzaam bouwen : 2500 voltijdse equivalenten (VTE) ;

- Waterbeheer : 300 VTE ;
- Beheer van grondstoffen : 250 VTE ;
- Beheer van afvalstoffen : 450 VTE ;
- Duurzame voeding : 3700 VTE.

Hetzij een potentieel van 7200 VTE voor deze 4 sectoren.

De Raad heeft vragen bij het onderscheid tussen de bruto creatie en netto creatie van banen. Hij is zich echter bewust van de moeilijkheid om dit onderscheid te maken. Anderzijds vraagt hij om een bijzondere aandacht te besteden aan de evolutie van de banen die door Brusselaars worden bekleed.

Bovendien stelt **de Raad** voor om de evaluatie van de AWL niet uitsluitend op de netto creatie van banen toe te spitsen. Het behoud van de banen die al bestaan en die van een Belgisch sociaal stelsel genieten, is immers ook wenselijk.

Tot slot heeft **de Raad** vragen bij de raming van het potentieel aan banen voor de as « *duurzame voeding* ».

3. Methodologie

De Raad staat positief tegenover het feit dat de actoren van de AWL bij het overleg een « *bottom-up* »-logica willen volgen. Hij benadrukt dat deze methodologie, die een grote betrokkenheid vanwege de sociale partners vereist, verschillende positieve gevolgen heeft gehad (ontmoetingen en besprekingen onder actoren, rechtstreeks door de actoren voorgestelde actiefiches, ...).

De uitwerking en tenuitvoerlegging van de AWL bood eveneens de gelegenheid om de bestaande samenwerkingen tussen de kabinetten van de Ministers en Staatssecretarissen van het Gewest verder te ontwikkelen. **De Raad** staat in het bijzonder positief tegenover het feit dat deze kennis en middelen worden gedeeld. Hij stelt voor om ook in andere materies dergelijke samenwerkingen te ontwikkelen. Bijvoorbeeld op het vlak van mobiliteit.

4. Resultaten en evaluatie

De Raad verheugt zich erover dat men de realisatie van de actiefiches enerzijds en de dynamiek van de AWL in haar geheel anderzijds echt wil evalueren.

Hoewel vandaag de enige beschikbare resultaten betrekking hebben op de as « *duurzaam bouwen* », neemt **de Raad** er akte van dat er binnenkort een balans voor de andere assen van de AWL zal worden opgemaakt. Er is inderdaad voorzien om in november 2013 een balans van de as « *water* » op te maken en in april 2014 een balans van de assen « *grond- en afvalstoffen* » en « *duurzame voeding* ». Hij wenst op de hoogte te worden gebracht van de resultaten.

Realisatie-indicator

Voor elke as van de AWL geeft een samenvattende tabel de stand van zaken van alle actiefiches weer. Deze tabellen laten het toe om voor elke actiefiche na te gaan of de planning, de noodzakelijke middelen, de begroting en de vooruitgang « *geblokkeerd* », « *in afwachting van een beslissing* », « *uitgevoerd* » of « *gepland* » zijn.

De Raad benadrukt dat hoewel de realisatie-indicator een nuttig instrument vormt om de concretisering van de geplande acties in elk van de assen van de AWL op te volgen, deze toch ontoereikend lijkt voor een ruimere evaluatie van de milieu-impact enerzijds en van de sociaal-economische impact anderzijds. Dit instrument geeft immers geen kijk op de gevolgen en de

evoluties in de betrokken sectoren (netto creatie van banen, penetratiegraad, structurering van de sectoren, ...).

Het is dus absoluut noodzakelijk om evaluatie-instrumenten te ontwikkelen. Dit zal het toelaten om de resultaten van de AWL objectief en globaler te evalueren. Anderzijds zal de evaluatie van de gevolgen van de AWL op de betrokken sectoren het ook toelaten om de efficiëntie van de « *bottom-up* »-methodologie te beoordelen en om te oordelen of het opportuun is om deze op andere materies over te brengen.

De Raad neemt er akte van dat dit nu net het opzet is van de resultaten-indicatoren, die binnenkort moeten worden ingesteld.

Resultaten-indicatoren

De Raad neemt er akte van dat er voorzien is om binnenkort een overheidsopdracht te gunnen om de resultaten van de as « duurzaam bouwen » te objectiveren en deze resultaten aan de Raad voor te leggen.

Hij dringt aan op het belang van de tenuitvoerlegging van dit evaluatie-instrument voor elk van de assen van de AWL.

In dit opzicht meent **de Raad** dat de methodologie van de evaluatie van het Marshallplan van het Waals Gewest die in februari 2009 werd verricht, een inspiratiebron kan zijn met het oog op de evaluatie van de gevolgen van de AWL¹. Deze bestond uit de verrichting door een onafhankelijk wetenschappelijk instituut van kwalitatieve terreinonderzoeken bij de begunstigden van het plan. Deze raadplegingen van de actoren op het terrein mogen echter niet worden losgekoppeld van de realiteit en moeten rekening houden met de « macro »-tendensen die aan de hand van kwantitatieve onderzoeken werden vastgesteld.

Anderzijds zou een vergelijking van de evolutie van de sectoren waarop de AWL betrekking heeft tussen grote Belgische en Europese metropolen relevant zijn, om zo de globale context in aanmerking te nemen. Ook deze opdracht zou men een onafhankelijke wetenschappelijke instelling kunnen toevertrouwen.

5. Acties

De Raad verheugt zich erover dat de dynamiek van de AWL tot concrete actievoorstellen en tenuitvoerleggingen binnen een zeer korte termijn leidt. Hij stelt vast dat er vandaag ongeveer 200 acties in verschillende gebieden (opleiding, onderzoek en ontwikkeling, praktijk op het terrein, ...) in het kader van de 4 assen van de AWL worden voorgesteld.

6. Volgende legislatuur

De Raad drukt de wens uit dat de « *bottom-up* »-dynamiek die in het kader van de AWL werd toegepast, tijdens de volgende legislatuur zou blijven voortduren.

De Raad stelt voor om een bijzondere aandacht te besteden aan twee transversale aspecten die al in het kader van de AWL aan bod zijn gekomen. Met name, de steun aan de vergroting van het aanbod inzake onderwijs en opleiding enerzijds en de steun aan de creatie of het behoud van lokale banen

¹ Meer informatie : http://economie.wallonie.be/new/IMG/pdf/Synthese_evaluation.pdf

(met name aan de hand van in de lastenboeken van overheidsopdrachten vastgestelde criteria) anderzijds.

Bovendien betreft **de Raad** het dat de AWL de kwestie van de strijd tegen de oneerlijke concurrentie nog niet heeft behandeld. Hij dringt erop aan dat alle actoren de geldende wetgevingen zouden naleven.

In het tegengesteld geval meent **de Raad** dat de actoren die de regels wel naleven ontmoedigd zouden kunnen raken, omdat indien deze regels kunnen worden gerechtvaardigd deze investeringen op het financieel vlak en in de tijd) inhouden.

Een efficiënte strijd tegen oneerlijke concurrentie omwille van het feit dat de wetgevingen niet worden nageleefd, gebeurt door :

- een controle die zich niet beperkt tot de actoren die vanuit administratief oogpunt in orde zijn (bijv. : milieuvergunningen) ;
- internationale samenwerkingsverbanden naar het voorbeeld van wat er op het niveau van de Europese Unie voor overtredingen op de openbare weg wordt ingesteld.

*
* *